GAZETA KRAKOWSKA

Nro 14.

Z KRAKOWA DNIA 16 LUTEGO 1820 ROKU WE SRODĘ

Z W[illegible] 8 Lutego.

Dyrekcyia [illegible]estwa Polskiego

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały następuiące fałszywe pieniądze:

1. Rubel z popiersiem Nayiaśnieyszey Imperatorowey Katarzyny II odlany z cyny, łatwy bardzo do poznania, po kolorze tego metalu, po odmiennym brzęku, po nie wyraźnych rysach tak popiersia, iako i herbu, po lekkości i niezgrabnie naciętych karbach na okręgu. — Ten rubel, który w Warszawie dostrzeżony został, tak niewyraźne miał liczby, rok wybicia w Mennicy oznaczać maiące, iż tylko dwie pierwsze rozpoznać można było, może bydź iednak, iż na innych podobnych rublach, liczby te wydatnieysze będą.

2. Talar Pruski Fryderyka Wilhelma III pod r. 1802 spostrzeżony w Obwodzie Ostrołęckim, gdzie oraz fałszerzów takowych pieniędzy iuż odkryto; pieniądz ten iest również z cyny odlany, i również rozpoznać go można po lekkości odmiennym brzęku, nie wyraźnych rysach szczególniey włosów i munduru Monarchy, tudzież Orła Pruskiego, iako też po nayniezgrabniey zrobionych okrągławych karbach na iego okręgu.

3. Złotówki Pruskie teraźnieyszego Króla Pruskiego pod r. 1812 spostrzeżone w Krakowskim, gdzie ich fałszerza do Sądu Policyi Poprawczey oddano; te pieniądze są podobnież odlane z cyny, a zatem równie iak poprzedzaiące po lekkości, odmiennym brzęku i nie wyraźnych rysach rozpoznane łatwo bydź mogą.

4. W Województwie Augustowskiem, spostrzeżono 5cio-frankową sztukę pod r. 1811; ta będąc także z cyny odlana, łatwo po wyżey wyrażonych znakach rozpoznaną bydź może.

5. Dwuzłotówki Polskie pod r. 1818 i 1819 z cyny podobnież niezgrabnie odlane, żadnych nawet karbów na okręgu niemaiące.

6. Dwuzłotówkę Królestwa Polskiego z. r. 1816; ta iest z kompozycyi metalliczney, naywięcey z mosiędzu, iest lżeysza od prawdziwych, ma brzęk odmienny, i po kolorze swoim żółtawym,

widocznie okazuie, iż iest fałszywa.

7. W Slązku Pruskim na granicy Województwa Kaliskiego, dostrzeżono podwóyne fałszywe Frydrychsdory Pruskie pod r. 1801 Fryderyka Wilhelma III, mogą bydź rozpoznane przez następuiące znaki: są nieco grubsze iak prawdziwe; nie maią dostatecznego dźwięku, rysy wszystkie z obudwóch stron są niedosyć ostre i wyraźne, popiersie Monarchy nie trafione, i daleko większe, rozkład liter napisowych względem popiersia, iest odmienny, lęwe skrzydło orła iest bardziey zbliżone do głowy, u tych Frydrychsdorów, iak u prawdziwych, i podobnež niedokładności i w innych częściach herbu spostrzegać można.

Wzywa się wszelkie Władze Policyyne i Skarbowe, do dawania baczności na kurs wyżey opisanych pieniędzy dla ochronienia publiczności i Skarbu od szkody, a ukarania winowayców.

Działo się w Warszawie dnia 7 Mca Lutego 1820 roku.

Dyrektór Kontroller Jeneralny
Bienkowski. *Karol Hoffmann.*

Z Petersburga d. 12 Stycznia d. k.

Gazeta Sanacka ogłosiła d. 10 b. m. Ukaz N. Pana w tych słowach:

„Potwierdziwszy podany Nam z opinią Rady Państwa, proiekt do ustawy celney i etatu komor, rozkazuiemy:

1) Pomienioną ustawę celną i etaty wykonywać od dnia 1 Stycznia 1820 r.

2) Ponieważ ustawa obeymuie wszystkie prawidła, opisuiące porządek odbywania spraw celnych; przeto w ich odbywaniu trzymać się odtąd tylko tey iedney ustawy.

3) Będące oddzielne urządzenia: Tranzytu od granicy Europeyskiey do Odessy i na powrot, również [illegible]nzytu Pruskich sukien do Azyi; tak[illegible]idła dla handlu z Wielkiem Xięztw[illegible]inlandzkiem i obwodem Bessarabii, zostawić w teraźnieyszey mocy.

4) Również urządzenia względem niepobierania cła od osób korpusu dyplomatycznego, od rzeczy sprowadzonych na ich potrzebę; także względem powracania przy wypuszczaniu za granice żelaza, dwóch trzecich części z podatku płacącego się od czugunu, w zupełney zostawić mocy.

Rządzący Sen[illegible] niezaniecha uczynić przyzwoitych ok[illegible]rządzeń.

Radca tayny [illegible] Łański, uwolniony został na własną prośbę od sprawowania Departamentu Dóbr Państwa; a Dyrektorem tegoż Depart. został Rzeczywisty Radca Stanu Ławiński.

Akademiia Cesarsko-Rossyyska odbyła tu dnia 8 b. m. uroczyste zgromadzenie zagaione przez JW. Prezesa iey i Vice-Admirała Szyszkowa. Następnie Sekretarz Sokołów, czytał zdanie sprawy z czynności i przedsięwzięć członków akademii z r. 1819, a potem odczytał wyimek z historyka Rzymskiego Tit. Liwiusza, którego dzieła przekłada teraz na ięzyk Rossyyski. W dalszym ciągu Pan Gniedycz czytał różne poezyie przełożone z Owidyusza na ięzyk Rossyyski przez P. Żukowskiego, a członek akademii i historyograf Państwa Mikołay Michayłowicz Karamzin, wyimki z 9go tomu historyi Państwa Rossyyskiego ieszcze nie drukowanego. Poczem JW. Prezes akademii łącznie z iey członkami ofiarował wspołczłonkowi swemu JW. Karamzinowi twórcy historyi Cesar-

stwa Rossyyskiego, wielki medal złoty. Na ten widok wszyscy goście głośnemi oklaskami okazywali swoie zadowolnienie, a mąż któremu ten dowod szacunku rodaków był ofiarowany, przyiął go z rozrzewnieniem.

Z Paryża d. 30 Stycznia.

D. 27 było u Hr. Decazes nadzwyczayne zgromadzenie Ministrów, i trwało od godziny 1 do w pół do 5tey z południa. Zaraz potem udał się Hr. Decazes do Króla, dla zdania mu sprawy. Mowią, iż rzecz była na niem o Hiszpanii, tudzież naradzano się o podać się maiących izbom proiektach. Tegoż dnia chcieli wszyscy Posłowie do swoich Dworów wysłać doniesienia o zdarzeniach w Hiszpanii, ale wstrzymali się z powodu nadeszłych pomyślnieyszych doniesień. — Poseł nasz Xże Laval Montmorency wyieżdża niezwłocznie do Hiszpanii.

Umarł tu Xże Crillon, Par Francuzki i członek niegdy zgromadzenia konstytucyynego.

Z Marsylii piszą, że Xiężna Wallii pod nazwiskiem Angela Oldi odiechała ztamtąd d. 20 b. m. do Tulonu, dla udania się na krotki czas do Liworna, a ztamtąd do Rzymu. Orszak iey składa się z 13 osób.

Dziennik Paryzki twierdzi, iż nowa ustawa o obiorach zostanie d. 31 Stycznia lub 1 Lutego do izby Deputowanych wniesiona. Ma ią wnieść sam Hr. Decazes, a urządzenie sądu przysięgłych P. Manuel.

Do nowey kommissyi izby Deputowanych nadeszło znowu 207 prośb. Jedno z pism tuteyszych zapewnia, iż na posiedzeniu izby Parów d. 18 nim przyszło do głosowania, Hr. Molé i Xże Broglio oświadczyli, iż nie sądzą, aby wyraz: " porządek dzienny " oznaczał naganę przez izbę osnowy prośb. Oświadczenie to uzyskać miało powszechny oklask; dziennik posiedzeń nic iednak o tem nie wspomina.

W krotce wytoczyć się ma do izby Deputowanych rzecz, która ściągnie powszechną uwagę. Tycze się ona pożyczki 8 mill. Fr. które Król Saski w r. 1811 za upoważnieniem owcześnego Rządu od bankierów Paryzkich zaciągnął.

Jenerał porucznik Hr. Rapp wyda w krotce opis oblężenia miasta Gdańska w r. 1813 z kartami i planami, w którem podowczas dowodził.

Monitor z d. 26 zawiera rozporządzenie Królewskie, mocą którego Radca stanu Simeon mianowany iest podsekretarzem stanu w wydziale sprawiedliwości, i podczas choroby pieczętarza zawiadywać ma tym wydziałem.

Dziennik Handlowy przywodzi co następuie: — W tych dniach pytano się Xcia Talleyranda co myśli o doniesieniach z Hiszpanii? Nie mowcie mi o tem, odpowiedział, lękam się o Valençay. " (Dobra iego.)

Podług Gazety Francyi Xże Metternich wydał pod d. 28 Grudnia okolnik do Austryiackich zagranicznych Posłów, w którym między innemi wyraził: że zaburzenia w Niemczech znacznie się zmnieyszyły, że dzielne środki parlamentu Angielskiego mocno sprzyiaią publicznemu porządkowi, i że gdy ieszcze Rząd Francuzki przybierze bieg Monarchiczny, tedy sprawa przyiacioł porządku zupełnie przezwycięży.

Pisma tuteysze zawieraią następuiące doniesienia o zdarzeniach w Hiszpanii;

Dziennik Sporów z d. 27 o godzinie 10 w wieczór: " Przeciwne doniesienia, które dziś rano o Hiszpanii rozgłoszono, zdaią się niestety w wieczór potwierdzać. Oto są wyimki z listów, które nam w tey chwili udzielono: — Pierwszy pisany iest z Kadyxu pod d. 11 Stycz. do iednego z Hiszpanów, i zawiera, że woysko rokoszanów w liczbie 24,000 weszło do Kadyxu i okrzykiem: " Niech żyią Stany, precz....! „ przyięte zostało. Przed wszystkiemi domami zastawione były stoły, przy których żołnierze z mieszkańcami w braterskiey iedności biesiadowali. — Inne listy z Madrytu pod d. 13 i 14 do iednego z znakomitych tuteyszych kupieckich domów pisane, zapewniaią, że stolica podniosła rokosz. Król chciał się pokazać, ale zakrzyczany został od zaiadłego pospólstwa. Walonska gwardyia odebrała rozkaz dania ognia do zebranych kup, ale przeszła do buntowników. Wiernieysza gwardyia Królewska została rozsiekana. Królowa pokazała się, i krzyczano, że iey się nic złego nie stanie, ale Król musi oddalić się z Madrytu. Słychać, iż Dwór przeniesie się do Pampelony. — Listy do Prefektów Pau i Auch zawieraią toż samo. — Sądziemy, iż ogłaszamy zdarzenia, które za prawdziwe są doniesione; z tem wszystkiem pochlebiamy sobie ieszcze, że iutrzeysza poczta przyniesie niejakie w nich zmiany, bo gdyby tak rzeczy stały, tedy Hiszpaniia zagrożoną byłaby naywiększem nieszczęściem, które wpływałoby nawet na szczęśliwie przywróconą od niedawnego czasu spokoyność Europy. „

Tenże Dziennik z d. 28 Stycznia zawiera między innemi: — " Nadzieia, którą wyraziliśmy wczoray, że przeciwne doniesienia od granic Hiszpańskich złagodzone dziś zostaną, spełniła się. Dworska gazeta Madrycka nadeszła podług zwyczaiu do Paryża, i nie zawiera nic o zdarzeniach w Kadyxie i w Andaluzyi. Dwór Hiszpański nie opuścił wcale Madrytu. Zkądże więc pochodzi, że na pozór wiary godne listy donoszące o rewolucyi w Madrycie, przychodzą na ręce znakomitych tuteyszych kupieckich domów? Czyli zaś nie istnieie związek, który takowe listy komponuie, dla wzniecenia we Francyi niespokoyności, a może i dopięcia innych kary godnych celów? Inne znowu znakomite tuteysze domy kupieckie odebrały listy z Madrytu pod d. 17 Stycznia, które donoszą, że tam nadoszła poczta z Kadyxu, lecz nie przyniosła żadney zmiany w biegu publicznych papierów. Gazety zaś w Bordeaux wychodzące ciągle utrzymuią, że rokoszanie weszli do Kadyxu, a listy Baionskie pod d. 20 że 40,000 rokoszanów weszło do Madrytu. — Jakikolwiek bądź iest stan rzeczy w Hiszpanii, dodaie powyższy Dziennik, zwrócić tu powinniśmy uwagę, że Francyia w takich okolicznościach wspierać musi odnogę Burbonów, która na tronie Hiszpańskim zasiada. Stanowczy środek gabinetu Tuilleries mieć będzie pomyślny wpływ na ościenną sprzymierzoną Monarchiię, która bez wstrząśnienia Francuzkiego i innych tronów upaść nie może. Europa i S. Przymierze, którego Hiszpaniia iest członkiem, pośpieszą w razie potrzeby

do ugaszenia rewolucyynego pożaru, któryby rokoszanie zapalili. Europa bowiem dopuścić nie może, aby rokoszanie iakową wzięli przewagę. Król Ferdynand VII iest osobiście od ludu kochany, a lud brzydzi się dumnemi hersztami rokoszu. Wszystkie powody powinny nawet liberalistów przekonać, iak dalece obowiązaną iest Francyia nie opuszczać nigdy Hiszpanii. Broni nawet tronu Hiszpańskiego prawność, ponieważ porządek prawności iest całością, którey żadna część bez nadwerężenia drugiey nie może być naruszoną.,,

Gazeta Francyi z d. 28 wyraża: — "Dzisieyszy Dziennik Sporów zatrwożył tych wszystkich, których obchodzi spokoyność Hiszpanii, i lękaią się rewolucyi zagrażaiącey wszystkim tronom. Szanowny nasz Kollega oszukany został przez liberalistów. Wszystkie przeciwne iego o Hiszpanii doniesienia są dziś zbite. Mamy przed oczema Madrycką gazetę pod d. 15 i 18 Stycznia. Nie wzmiankuie ona wcale o zaburzeniach w Kadyxie. Tąż samą pocztą odebraliśmy listy z Rota pod d. 11 z Sewilli 12 z Korduby 13 a z Vittoria 20 Stycznia. Sądzą w tych listach, iż hersztowie buntu starać się będą z wyspy Leon, którą ciągle osadzoną trzymaią, za granicę umknąć. Zbuntowane tylko woyska zaprzysięgły konstytucyią Stanów nie Kadyx i Sewilla, iak doniesiono. Widać zatem, iż wszystkie zmyślone doniesienia o rozszerzaniu się rokoszu pisane są na granicach Hiszpanii i do liberalnych dzienników posełane.,,

Jnne pisma głoszą co następuie: "Dotąd Dwór Madrycki nic o zdarzeniach w Andaluzyi nie oznaymił. Nie prawdzi się iednak wieść, iakoby rokoszanie opanowali flotę Kadyxką. -- Rokoszanie południowey Ameryki rozrzucili mnostwo odezw w Andaluzyi, i nie zawiedli się na ich skutku, bo przez rokosz żołnierzy niemal na zawsze zniszczoną została przeciw nim wyprawa. Rząd Hiszpański znayduie się w osobliwszem położeniu: umiarkowanie i surowość są dla niego zarówno niebezpiecznemi. Na pierwszą wiadomość o rokoszu wyznaczył Król Radcę Kastylii, Don Puente, aby kazał buntowników sądzić. — Jenerał Freyre zastępuie teraz Naczelnego Wodza Hr. Calderon, który znayduie się w ręku rokoszanów.,,

Monitór z d. 28 zawiera o zdarzeniach w Hiszpanii następuiący Ministrowski artykuł: — "Gdy korpus rokoszanów osadził d. 5 Stycznia wyspę Leon, i Ministra morskiego Cisneros uwięził, udał się tegoż samego dnia przeciw Kadyxowi. Lecz władze miasta uwiadomione zostały przez telegraf z Xeres o zaszłym buncie, miały czas do poczynienia przygotowań do obrony. Gdy potem rokoszanie pokazali się przed warownią Contadura, która przecina gościniec do Kadyxu, zostali ze stratą odpartemi. Nazaiutrz d. 6 uderzyli na tąż warownią w 3000 ludzi, lecz po utracie 300 ludzi odstąpić musieli. W Kadyxie wszyscy, którzy nosić mogą oręż są uzbroionemi, a z floty wysiadło na ląd 4000 ludzi, i niepodobieństwem iest, aby rokoszanie opanować mogli Kadyx. — Woyska, które d. 2 do Arcos przybyły, i główną kwaterę opanowały, pociągnęły d. 5 do Xeres, gdzie Naczelnego Wodza i główny sztab zaprowadziły. — Jenerał Crux nie

iest uwięziony, iak w początkach mówiono. Zapewniaią, że pułk Królewski, 2gi pułk Korduby, 2gi Katalonii i Xiężniczki pod iego rozkazami zostały Królowi wiernemi, i że ten Jenerał znayduie się z temi woyskami w Carmona i złączy się z korpusem 800 jazdy Jenerała Freyre z Sewilli. — Gdy zbuntowanemu woysku nie udało się przeciągnąć ludu na swoią stronę, i gdy nie potrafiło dostać się do Kadyxu, przeto zginęło. Jakoż zaczęna się rozchodzić; codziennie powracaią żołnierze i officerowie do posłuszeństwa. Dziś cały korpus saperów i Minerów, który stał w Paterna, przybył do Ronda. Gubernator Grenady wydał rozkaz, aby wszyscy zdatni ludzie w okolicy Ronda brali się do oręża, iak podczas ostatniey woyny. Woyskowi kierować maią temi kupami. — Powyższe doniesienia, dodaie Monitór, wyięte są z listu z Ronda pod dniem 11 Stycznia. Doniesienia zaś Madryckie pod dniem 17, które są o 3 dni późniey, ize od ogłoszonych przez tuteysze dzienniki, a mianowicie przez wczorayszy Dziennik Sporów, opiewaią: — Poczta Kadyxka z d. 7, która d. 14 do Madrytu nadessła, potwierdziła to wszystko, cośmy iuż o wierności miasta i o rozbieganiu się rokoszanów wiedzieli. Przez ucieczkę zmnieyszyła się ich liczba do 2000. Sądzą, iż maią w pogotowiu barki, na których herszowie umykać zamyślaią i dla tego trzymaią warownią San Pietri. Podług wszelkiego podobieństwa rokosz ten zbliża się do końca. Wszelako Rząd posela woyska do Andaluzyi. Jenerał Freyre wstrzymany iest dla nadzwyczaynych śniegów, które okrywaią Andaluzyią, w Sewilli; posłał wszelako woysko rzeką Guadalquivir dla zmocnienia osady Kadyxkiey.,,

Idzisieyszy Dziennik Sporów odwołał onegdaysze i wczoraysze swoie doniesienia, udzielaiąc powyższe z Monitora wiadamości z dodatkiem, że w reszcie Hiszpanii panuie spokoyność.

Z Londynu d. 28 *Stycznia*

Załoba po Xciu Kentu niewiele szkodzić będzie rękodzielniom, bo iest na połowę zwykłego czasu ograniczoną. Xiężna Kentu opuściła Sidmouth. Brat iey Xże Leopold Koburgski ofiarował iey mieszkanie w Claremont, i sądzą, że tam odtąd mieszkać będzie. Mowią nawet, że iest przy nadziei, co obiecuie narodowi nowego członka do tronu.

John Howard, Hr. Suffolk, umarł w 81 roku życia w wieyskiem swoim mieszkaniu w Wiltshire. Był on dawniey Jenerałem w woysku i Gubernatorem Londondery w Irlandyi. — Oprocz Adm. Campbell, którego Angielska siła morska utraciła i zwłoki iego znayduią się w drodze do Anglii, umarł także Wielkorządca Antigua, Jen. porucznik Ramsay.

Gazeta Morning-Ghronicle otrzymała trzy bezimienne listy z Marsyli pod d. 26 Grudnia i 6 Stycznia. Osnowa ich zdaie się wskazywać, iż pochodzą od Xiężny Wallii, ażeby po śmierci Króla nie była koronowaną. Zamyśla ona powrocić do Włoch, ieżeli okoliczności nie będą wymagać iey obecności w Anglii. —— Co się tycze iey koronacyi maią być w gabinecie zdania podzielone.

Roczna uroczystość urodzin P. Foxa obchodzona była d. 23 w Norwich wielkim obiadem, na którym znaydowało się

480 osób z stronnictwa Wigow, a między innemi i Xże Sussexu. Pisma Ministrowskie poczytuią ostatniemu za złe, iż znaydował się na uczcie reformatorskiey, zwłaszcza, iż znayduie się w tak przykrych okolicznościach, że potrzebuie wsparcia od brata swoiego Xcia Rejenta.

Pisma Ministrowskie potwierdzaią wiadomość, że Posłowi naszemu, P. Wellesley, w Madrycie nie dozwolono wysłać żadnego listu. — Słychać także, iż wszyscy bawiący tu wygnańcy Hiszpańscy udali się do Hiszpanii.

W Irlandyi zagęścił się pomiędzy ludem rabunek, nie pieniędzy lub innych rzeczy, które są bodzcem zwyczaynych rabusiow, ale broni. Ostatni nawet napad na pocztowy woz z Korku nie był, iak zapewniaią w celu zabrania pieniędzy, ale broni.

W Manszestrze, Leeds i Glasgowie są znowu fabryki czynnemi, i płacę robotnikom powiększono. Fabrykant przy Huddersfield żąda 400 tkaczów. Lecz za to spada cena dóbr ziemskich. P. Burdett chce swoią wieś na 7 lat w dzierżawę puścić i nie żąda z niey innego czynszu, iak tylko opłacenie rządowych podatków.

W sądach kryminalnych zaydą w krotce ważne sprawy. P. Burdett usprawiedliwić się ma w Leicestrze względem pisanego listu w czasie zaburzeń w Manszestrze do obieraczów Westminsteru. P. Wolsey, Major Cartwright i inni pociągnionemi są do sądu w Warwick. Sprawa Hunta i iego spólników za czyny w Manszestrze będzie także rozpoznana.

Dom tuteyszy handlowy Rothschilda otrzymał z stałego lądu 16,000 fun. srebra.

Podług Wschodnio-indyyskiey gazety, liczba żon, które się od r. 1815 do 1817 po śmierci swoich mężów żywo spalić lub pogrzebać kazały, wynosi 1528.

Wielkie mrozy tey zimy zniszczyły w Portugalii wiele drzew pomarańczowych i cytrynowych.

W krotce wyydą tu z druku w Francuzkim i Angielskim ięzyku dowody i uwagi o Rządzie Hollandyi przez byłego Króla Ludwika Bonapartego.

— D. 30. m

Na zupełne opadnienie sił, bez boleści i długiego konania umarł dziś rano nayszanownieyszy i nayukochańszy nasz Monarcha, N. Król Jerzy III. Urodził on się d. 4 Czerwca 1738, a iako Xże Wallii po zmarłym Xciu Wallii Jerzym, wstąpił na tron po dziadzie swoim, Królu Jerzym II d. 25 Paźdz. 1760, d. 17 List. 1818 utracił swoią małżonkę Zofiią Karolinę, córkę Xcia Karola Ludwika Meklenburgsko-Strelickiego, a na 7 dni przed swoią śmiercią 4go swoiego syna Xcia Kentu. Umarł w 82 roku życia, a 60 panowania. Zostawił 6 synów i 5 córek. — Z strony dotychczasowego Xcia Rejenta, a teraźnieyszego Króla W. Brytanii i Irlandyi Jerzego IV. wyszło uwiadomienie o tem zeyściu i wstąpieniu na tron J. K. Mci z dodaniem okoliczności ostatniey choroby zmarłego Króla.

Onegday odebraliśmy tu Nowoiorskie gazety do 23 Grudnia. D. 21 Grudnia James Soughton, syn Hiszpańskiego konsula, został na publiczney ulicy w Nowymiorku przez P. Goodwin z Baltimore przebity. Ostatni został zaraz pochwycony i iako zabóyca pod sąd oddany. — Działania Kongressu zachodzą do

20 Grudnia. D. 14 uchwaliła izba Reprezentantów, aby Prezydent złożył iey rachunki z wyłożonych summ od r. 1816 do 1819 na warownie, i wymienił iakich ieszcze warowni potrzeba. Prezydent posłał do obu izb d. 20 poselstwo, w którem doniósł, iakim sposobem wykonana została ustawa względem zniesienia handlu niewolnikami. — Podług podanego Kongressowi budżetu, tego rocznie wydatki podane są 27 mill. dol. a dochody wyrachowane tylko są 22 mill. Niedobór 5 mill. ma być przez nowe cła na zagraniczne towary zastąpiony. — Parowy okręt Sawanna powrócił w 50 dni z Peterzburga do Sawanny. — Papiery względem ustąpienia Floryd, które Kongressowi złożone zostały, są teraz publiczności ogłoszone.

Bolivar zakupił znowu 4000 broni na wyspie S. Tomasza.

Lord Cochrane z flotą swoią, składaiącą się z 9 okrętów i dwóch palnych statków, maiącą 420 rac Kongrewskich 400 żołnierzy morskich, a ma ich ieszcze w Coquimbo 800 zabrać, odpłynął d. 21 Września z Valpairoso przeciw Callao. O wysłych z Kadyxu okrętach Santelmo i Prueva nic dotąd nie słychać.

Z Stambułu d. 24 Grudnia.

W. Sultan zasmucony znowu w tym miesiącu został śmiercią drugiego w porządku urodzonego syna 1817 Suleimana.

Od połowy Listopada zabrało tu znowu mórowe powietrze bardzo wiele ludzi. Dopiero od 10 dni zmnieyszył się cokolwiek pomor, gdy zimnieysze nastało powietrze, i spodziewaią się, iż zazwiększeniem się zimna zupełnie ustanie.

W Wielkorządstwach Azyiatyckich zaszły znowu odmiany w Baszach. Wysłani przeciw buntownikom Aleppu Baszowie zdaie się, iż nie dopełnili ieszcze swoiego zlecenia, bo od 50 dni nie nadeszły tu żadne urzędowe, ani prywatne doniesienia z tych okolic. W okolicy Bagdadu nie lepiey idą rzeczy; liczne hordy Kurdów przebiegaią tę prowincyią i przecinaią związek z innemi prowincyiami.

Uwikłani w upadku rodziny Ormiańskiey Dusoglu dzierżawcy mennicy i urzędnicy nie są ieszcze z więzienia wypuszczonemi. Z tem wszystkiem sprzedarz ich domów i rzeczy w krotce ukońc oną zostanie, i naowczas dopiero ich wierzyciele mogą spodziewać się iakiego wynagrodzenia. Co do ich losu trudno go przewidzieć.

Z Włoch d. 17 Stycznia.

Królewic następca tronu Duńskiego przybył z swoią małżonką d. 9 b. m. do Neapolu.

Baron Ramdohr, Król Pruski Poseł przy Dworze Neapolitańskim, oddał Królowi list wierzytelny. — Ustawa z r. 1817 zabraniaiąca w Neapolu chować umarłych w grobach kościelnych, wzięła z początkiem r. b. moc swoią; wszyscy bez wyiątku chowanemi być muszą na powszechnym cmentarzu za miastem.

Akademiia archeologiczna w Rzymie przyięła za członka P. Maje, pierwszego kustosza biblijoteki Watykańskiey.

Na wyspie Santa Maura gdy spokoyność przywróconą została, cofnioną od 1 b. m. ustawę woienną i władze cywilne pełnią znowu swoie obowiązki.

Z Hanoweru d. 2 Lutego.

Z powodu śmierci Xcia Kentu zabronione tu są wszystkie publiczne zabawy.

W pierwszey izbie Zgromadzenia Stanów zasiadaią a wschodniey Fryzyi Hr. Wedel i P. Freese.

DODATEK
DO Nro 14.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 16 LUTEGO 1820 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności w dniu Urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Franciszka II. Protektora Rzplitey Krakowskiey odebrało pieniężny dar od JW. Barona Lipowskiego, Rezydenta i Konsula, na wsparcie Domu Ubogich, staraniem Towarzystwa utrzymywanych.

Bukiet ten uwity ręką cnotliwego Urzędnika, Szanownego Towarzystwa naszago członka, nie wymuszonym, ale szczerym iest hołdem dla dobrego Oyca Ludów Monarchy.

Mieroszewski Prezyduiący.

Z Wiednia d. 8 Lutego.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć. udzielić nayłaskawiey raczył Szambelanowi swoiemu, Hr. Fr. Zichy, godność aktualnego taynego Radcy.

Wylew Donaiu przy zruceniu lodu w tym roku poczynił w okolicach stolicy okropne spustoszenia. Wznosząca się woda obróciła się około skupionych mass lodu na domy i wsie od Iedlersee aż za Breitenlee, i dotąd zostaią ieszcze po części w wodzie. Ludzie i bydło wystawionemi byli na utratę życia, a nie można im było dać prędkiego ratunku; zwolna tylko przez natężenie Władz dano tym nieszczęśliwym pomoc, którzy ratowali się na dachy, lecz i te nie były bezpiecznem schronieniem, bo domy groziły obaleniem się. Przez 8 dni stała w równey wysokości woda, potem dopiero zaczęła opadać. Stan zalanych okolic iest nader smutny: domy, chlewy i karma dla bydła popsute zostały. Ekonomowie Glasserer z Breitenlee i Swoboda z Leopoldsdorf, zrobili składki i dosełali nieszczęśliwym chleb i inne potrzeby.

Nayiększe stopnie Zimna

					°
Dnia 6 Lutego	r. b.	Stopni Zimna		—	4,0
— 7	—	—	ciepła	+	1,4
— 8	—	—	—	+	3,2
— 9	—	—	—	+	4,0
— 10	—	—	—	+	5,8
— 11	—	—	—	+	3,4
— 12	—	—	—	+	1,8

Dnia 14 i 15 Lutego 1820.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedowanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Pszenicy	12 —	11 —	10 —	9 —

— Żyta	7	15	7	—	6	15	6	—
— Jęczmienia	6	—	5	15	5	—	4	15
— Owsa	4	15	4	10	4	—	—	—
— Jagieł	20	—	19	—	18	—	17	15
— Grochu	6	15	6	—	5	15	5	—
— Rzepaku	21	—	20	—	19	—	18	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 6 Lutego.

Korzec Pszenicy od Złp.	14	do	22.	
— — Żyta	— —	11	—	13.
— — Jęczmienia	— —	8	—	13.
— — Owsa	— —	8	—	9.
— — Grochu	— —	11	—	14.

Cena Zboża
W Gdańsku d. 4 Lutego.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy od Złp.	580	do	800.
Żyta — —	400	—	440.
Jęczmienia — —	300	—	360.
Owsa — —	260	—	320.
Grochu — —	500	—	540.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 14 Lutego.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp.	19 gr.	3
— detto Cesarski — —	19 —	6
Fryd. Pruskie . . . — .	33 —	—
Luidor . . . . — .	86 —	15
zoto frankowy . . . . . — .	32 —	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	232 —	—
Złoty ryński Szeinami . — .	1 —	21

TEATR NARODOWY.

W przyszły Wtorek, to iest dnia 22 Lutego 1820 roku NA BENEFIS *Jzabelli Paris* dane będzie nowe Drama w 4 Aktach pod nazwiskiem: POCHODNIA GROBOWA czyli: JASKINIA SIEDMIU BRACI SPIĄCYCH

DONIESIENIA

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż na wypuszczenie Entreprezy oświecenia Latarniami, Miasta Krakowa wczasie miesięcy zimowych na lat trzy, poczynaięc od 1 Października 1820 r. aż do ostatniego miesiąca Września r. 1823 trwać maiącey, odbywać się będzie w Biorze Wydziału Policyi w Senacie dnia 1 miesiąca Marca r. b. o godzinie 10 przed południem licytacya publiczna; Chcący więc bydź do licytacyi tey dopuszczonemi, winni będą złożyć przed zaczęciem takowey na vadium Złp. 1377. Zaś o innych warunkach do niniey szey licytacyi służących, które Entreprenera obowiązywać będą, i w kontrakcie onemuż domieszczone zostaną, w każdym czasie w kancellaryi tegoż wydziału pretendenci udzieloną mieć mogą wiadomość. W Krakowa d. 11 Lutego 1820 r.

Michałowski.
Konwicki, Sekr. Wydz.

Gdy na dniu 13. Kwietnia r. b. 1819 iako terminie do ogłoszoney przygotowawczey licytacyi kamienicy w Krakowie na Kazimierzu Katolickiem pod L. 69 sytuowaney, do niegdy Jozefa Firmana, kupca Krakowskiego należącey — oznaczonem, nikt chęć z kupna maiących nie zgłosił się, i gdy nadto przez nastąpioną poźniey nową teyże kamienicy detaxacyą cena szacunkowa znacznie zmnieyszoną zostata, przeto w dniu 21szem Lutego roku 1820 o godzinie 10 przed południem odbędzie się w Biórze Antoniego Matakiewicza O. P. D. Pisarza Aktowego Wolnego Miasta Krakowa i J. O. w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 225, licytacya stanowcza kamienicy wyżey wspomnioney, prawem własności, do Massy niegdy Jozefa Firmana należącey, tu w Krakowie na Kazimierzu pod L. 69 sytuowaney, a to stosownie do nakazu Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i J. O. z dnia 25 Listopada do L. 3521 r. b. zapadłego, za popieraniem kurratora Massy Ur. Felixa Stotwińskiego Patrona Sądowego, tu w Krakowie przy Ulicy Szerokiey pod L. 78 mieszkaiącego. Szaconek tey kamienicy ostatnią urzędową detaxacyą wykazany został w Summie 14,702 Zł. 23 gr. O tytułach własności, stanie hipotecznym, opisie Urzędowym tychże nieruchomości, i dalszych warunkach licytacyi każdego czasu wiadomość powziąść można u podpisanego Pisarza sprzedarz odbywaiącego.

W Krakowie dnia 27 Grudnia 1819.

Matakiewicz, O. P. D. Pis. Akt. W. M. K. i J. O.

Główna Dyrekcya Górnicza, z mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z d. 10 Stycznia r. b. Nro 543 z Stycznia, 20 wydanego, działaiąc: czyni wiadomo wszystkim chęć dzierżawienia Dóbr i Propinacyów Górniczych maiącym, iż na zasadach dla Dóbr tych wskazanych w Mieście Kielcach w Kancellaryi Główney Dyrekcyi Górniczey na dniu 29 Lutego r. b od godziny dziesiątey z rana odbędzie się publiczna Licytacya (przez zapieczętowane Deklaracye) trzy dni trwać maiąca na zadzierżawienie trzechletnie.

Z Ekonomii Kieleckiey.

1, Folwarku Nowego z propinacyą do niego zastósowaną, którego pretium fisci w ogóle iest ustanowione złp. 7,010 gr. 15 i wyszynku piwa beczek 42.

2. Papierni Sukowskiey z gruntami do niey należącemi złp. 1,851 gr. —

Z Ekonomii Bodzentyńskiey.

3. Folwarku Sniadka z propinacyą ditto ditto złp. 6,728 gr. 1

Z Ekonomii Sławkowskiey

4. Folwarku Łośnia z propinacyą ditto ditto złp. 9,844 gr. 15

5. Folwarku Łasów z propinacyą ditto ditto złp. 6,136 gr. 18.

Z Ekonomii Bobrownickiey.

6. Z całey Ekonomii bądź w ogóle bądź Folwarkami z propinacyami ditto ditto ditto ditto złp. 38,721 gr. 9½. prócz przywiązanych do gruntu ciężarów.

Z Ekonomii Woykowic Kościelnych bądź cząstkowo Folwarkami bądź ogółowo.

7. Folwarku Woykowic Kościelnych z propinacyą z całey Ekonomii ditto ditto ditto złp. 13,071 gr. 19.

8. Folwarku Warężyna ditto ditto złp. 3,277 gr. 8.

9 Folwarku Dąbia ditto ditto złp. 6,301 gr. 22

Z Ekonomii Jeżeckiey wedle oddzielnych wykazów Dochodów.

10. Folwarku Serdzice bliższe z propinacyami, i Młynami [illegible] usive składki na Wóyta Gminy ditto złp. 19,251 gr. 7.

11. Folwarku Seredzice dalsze ditto ditto złp. 2,213 gr. 22

12. Folwarku Jasieniec ditto ditto złp. 3,4[illegible]9 gr. 3.

13. Folwarku Jeża Zamek z Wsią Błaziny ditto złp. 3,088 gr. 21

14. Folwarku pasztowa Wola, ditto ditto złp. 4,871 gr. 15

15. Folwarku Kowalków ditto ditto złp. 5,194 gr. —

Pod następuiącemi warunkami licytacyinemi.

§ I. Nikt do Licytacyi przypuszczonym nie będzie, kto Kwalifikacyi Postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego, z d. 24 Stycznia r. 1818 dla Dóbr Rządowych przepisaney nie złoży; teyże w całości nieudowodni, na których rozstrząsanie dzień 28 Lutego r. b. przed samą Licytacyą naznacza się.

§. 2 Przystępuiący do Licytacyi winien quo vadium Ratę półroczną wedle ceny na pretium fisci ustanowioney, złożyć.

§ 3. Po utrzymaniu się przy Licytacyi, winien w przeciągu dni trzech złożyć Ratę półroczną, lub roczną wedle Deklaracyi, oraz Kaucyą w gotowiźnie Racie półroczney wyrównywaiącą.

§ 4. W razie niedotrzymania powyższego warunku licytacyinego, i niezapłacenia Raty dzierżawney, oraz nie złożenia Kaucyi, vadium pretendenta przepada, i na koszt iego nowa Licytacya odbytą będzie.

§ 5 Deklaracya zapieczętow: obeymować powinna wyraźnie oznaczoną Summę, którą Pretendent z Folwarku przez niego zadzierżawić się maiącego, ofiaruie, bez żadney kondycyi Dobrom Górniczym niewłaściwey, i takowe Deklaracye d. 2 Marca r. b. o godzinie czwartey wieczorney, do którego czasu tylko składać ie wolno, otworzone będą, i porządkiem składanych głośno czytane, dla zabezpieczenia naywięcey ofiaruiącemu prawa do dzierżawy.

§ 6 Zaraz po podpisaniu protokółu Licytacyinego, wszelkie obowiązki ze strony Rządu przepisane, staią się dla utrzymanego przy Licytacyi obowięzuiące, ze stro-

ny zaś Skarbu dopiero po zatwierdzeniu Protokółu Licytacyinego przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi.

§. 7 O warunkach do Kontraktu służyć maiących w Kancellaryi Główney Dyrekcyi Górniczey w Mieście Kielcach znayduiącey się, dowiedzieć się w każdym czasie można.

§. 8 Ofiaruiący Pretendent opłacać dzierżawy roczney, przynaymniey wyżey po 5 od 100 procentu nad pretium fisci do Licytacyi ustanowione, ieżeli takową dzierżawną kwotę nie półrocznemi Ratami, ale razem całoroczną summę anticipando wnosić zobowiąże się, na tenczas zapewnionym mu bydz może kontrakt sześcioletniey dzierżawy.

§. 9 Jeżeli nadto Dzierżawca po utrzymaniu się przy Licytacyi dłuższego, to iest: dziewięcioletniego kontraktu pretendować będzie; na ten czas takowy termin kontraktu uzyskać tylko może, z tem zastrzeżeniem, iż tak Jemu iakoteż Skarbowi przy każdem Triennium dzierżawa kończyć się może, za półrocznem wprzód wypowiedzeniem, a na ten czas bez żadney sprzeczki wyprowadzić się z possessyi winien będzie.

§. 10. Z strony Główney Dyrekcyi Górniczey zapewnia się W. Dzierżawcę, iż ieżeli w ciągu umówioney teraźnieyszym kontraktem dzierżawy, przez regularną Rat dzierżawnych wypłatę, dobre gospodarowanie, i z Włościanami sobie wydzierżawionemi postępowanie, na ufność Dyrekcyi zasłuży, oraz kwalifikacyą swą zupełna udowodni, na ten czas pewnym bydź może, iż po ukończeniu się Jego dzierżawy i uzyskaniu świadectwa wzwyż-wspomnionego, dzierżawa dalsza nie przez Licytacyią, ale z wolney Ręki podług nowego Folwarku zaanszlagowania, wypuszczona mu zostanie, za ofiarowaniem summy roczney, iaką dotąd opłacał, ieżeliby Anszlag niższym od teyże okazał się, lub też summy Anszlagiem obiętey, gdyby taż wyższą, nad dotąd opłacaną kwotę, wyznaczoną została.

Na tymże terminie licytacyinym, podobnież przez zapieczętowane Deklaracyie w porządku poprzednio umieszczonych warunków Licytacyinych, odbędzie się publiczna Licytacya propinacyów następuiących do Dóbr Górniczych należących, wedle zasad tym dzierżawom dotąd służących, na następuiące propinacye:

W Ekonomii Kieleckiey.

1. Propinacyi do Folwarku Masłowa należącey którey pretium fisci iest oznaczone w kwocie złp. 2,152 gr. 8. i wyszynku piwa Beczek 52.
2. Propinacyi do Folwarku Wola Jachowa należącey złp. 423 gr. 13. i wyszynku piwa beczek 14.
3. Propinacyi w Wsiach Słopiec, Moycza, Suków, Dyminy, Bilcza, Posłowice, którey pretium fisci iest ustanowione złp. 3,400. i wyszynku piwa beczek 108.

w Ekonomii Sławkowskiey.

4. Propinacyi w Wsi Porąbie, którey pretium fisci iest złp. 1,859 gr. 6.

Przy Fabrykach nad Rzeką Kamienną.

5. Propinacyi w Michałowie pretium fisci złp. 1,250.
6. Propinacyi w Mieście Wierzbniku pretium fisci złp. 1,148.
7. Propinacyi w Marcinkowie z młynkiem którey pretium fiscy złp. 600.
8. Propinacyi w Kuczowie którey pretium fisci złp. 240.
9. W Wąchocku z młynkiem którey pretium fisci złp. 650.
10. Propinacyi w Dziurowie którey pretium fisci złp. 505.
11. Młyna w Michałowie którego pretium fisci złp. 400.

Życzących sobie zatem dzierżaw tak Dóbr, iakoteż i Propinacyiów zaopatrzonych w vadium wyżey oznaczone, i dowody Kwalifikacyine, na dnie i godziny oznaczone, ninieyszem zaprasza.

Działo się na Posiedzeniu Główney Dyrekcyi Górniczey w Kielcach d. 3 Lutego 1820.

Dyrektor *Ullman.*

Sekretarz Jeneralny *Tomaszewski.*